

"İçtihat Metni"

BÖLGE ADLİYE

MAHKEMESİ : ... 9. Hukuk Dairesi

DAVA TÜRÜ : İŞE İADE

İLK DERECE

MAHKEMESİ : ... 5. İş Mahkemesi

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizden incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmeye, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I**Davacı İsteminin Özeti:**

Davacı vekili, davacının davalıya ait satış mağazasında ikinci müdür olarak görev yaptığını, iş sözleşmesinin 21.04.2015 tarihinde işverence feshedildiğini, işverenin mağaza müdürünün işyerinden usulsüz bir şekilde mal çıkartmasından dolayı davacıyı sorumlu tutarak iş sözleşmesini feshettiğini, feshin haklı veya geçerli bir sebebe dayanmadığını ileri sürerek, feshin geçersizliğine ve davacının işe iadesine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, iş sözleşmesinin haklı sebeple feshedildiğini, davalı şirkete ait mağazada meydana gelen usulsüzlüklerin tek bir olaydan ibaret olmadığını, olay ile ilgili olarak mağaza müdürü hakkında Emniyet Genel Müdürlüğü'ne şikayette bulunulduğunu, dava dışı mağaza müdürünün mağazada bulunan 78 adet telefon, 128 adet televizyon, 6 adet tableti hiçbir kayıt olmaksızın mağazadan çıkarttığını, şirket kasasından farklı tarihlerde ... kez nakit para aldığını, karşılığını ödemeksizin mağazadan çıkarttığı ürünlere karşılık 2 adet toplamı 5.428,00 TL olan fatura kestirdiğini, mağazada yapılan stok sayımı ile eksik malların tespit edildiğini, mağaza müdürünün malları mağaza kapısına kamyonet getirmek suretiyle mağazadan çıkarttığını, olaya ilişkin kamera görüntülerinin dahi mağazadan alındığının tespit edildiğini, davacının savunmasında, sadece mağaza müdürünün kasadan nakit para alması ile ilgili bilgi sahibi olduğunu diğer olaylardan haberi olmadığını ileri sürdüğünü, mağazada ikinci müdür konumunda olan davacının olayları bilmediği yönündeki savunmasına itibar edilemeyeceğini, yaşanan tüm bu olaylar gözönüne alındığında davacının olayları tutanak altına alması, zararın meydana gelmesini veya artmasını engellemesi gerektiği halde yapmaması, mağaza müdürünün kasadan para almasına göz yumması ve durumu derhal işverene bildirmemesinin İş Kanunu'nun 25/2- (e) alt bendi çerçevesinde doğruluk ve bağlılığa uymayan davranış olduğunu ileri sürerek davanın reddini savunmuştur.

İlk Derece Mahkemesi Kararının Özeti:

Mahkemece, davacının mağazada ikinci yönetici konumunda olarak çalışanlardan sorumlu olduğu, tanık beyanlarına göre davacının ürün tedariki, satış stratejisi, mali kayıt ve işlemlerden dolayı sorumlu tutulamayacağı, ayrıca davacının üst amiri olan mağaza müdürünü denetlemesi veya teftiş etmesinin statüsü gereği kendisinden beklenemeyeceği, mağaza müdürünün hileli işlemlerinde sorumlu tutulamayacağı, kaldı ki, olayların yaşandığı gün cenazesinden dolayı mağazaya geç geldiğinin tanık beyanları ile sabit olduğu, her ne kadar davacının "Müdür ...'ın mağaza parasını kullandığını bildiğine" dair savunması olduğu ileri sürülmüş ise de, dosya içerisinde davacı tarafından hazırlanmış ya da imzalanmış savunmaya rastlanmadığı, feshin haklı sebebe dayanmadığı sonucuna varılarak davanın kabulü ile feshin geçersizliğine, davacının işe iadesine, işe başlatılmama halinde davalının sorumlu olduğu tazminat miktarının davacının dört aylık brüt ücreti olarak belirlenmesine, davacının süresi içinde başvurması halinde hak kazanacağı en çok dört aya kadar ücret ve haklarının davalıdan tahsiline karar verilmiştir.

İstinaf Başvurusu:

İlk Derece Mahkemesinin kararına karşı, davalı vekili vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesi Kararının Özeti:

Bölge Adliye Mahkemesi tarafından, davacının yalnızca dava dışı'ın kasadan para alması konusunda bilgi sahibi olduğu, davacının bu durumu, dava dışı ...'ın paranın kısa sürede yerine koyulacağına yönelik beyanı nedeniyle işverene bildirmede, bunun davacının konumu dikkate alındığında makul görüldüğü, daha önce hakkında bir disiplin işlemi yapılmayan ve dosyadaki belgelere göre üst seviyede performansı bulunan davacının iş sözleşmesinin doğrudan feshinin feshin son çare olması ilkesi ile bağdaşmadığı, davacının görev tanımının tek başına sorumluluk doğuracağı yönündeki davalı savunmasının davacının konumu dikkate alındığında yerinde olmadığı ve dava dışı Süleyman Ergün'ün bu işlemleri gerçekleştirdiği iddia olunan dava dışı ... ile yaptığını iddia ettiği görüşmede geçen soyut içerikteki beyanlar üzerine davalı işverenin fesih tasarrufunun yerinde olmadığı, bu nedenle feshin geçersiz olduğuna dair İlk Derece Mahkemesi kararının usul ve esas yönünden yerinde olduğu gerekçesiyle, davalı vekilinin istinaf başvurusu esastan reddedilmiştir.

Temyiz:

Karar yasal süresi içerisinde davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Gerekçe:

Taraflar arasındaki uyuşmazlık iş sözleşmesinin haklı sebeple feshedilip feshedilmediği noktasındadır.

İş Kanunu'nun 25/2 maddesinin (e) alt bendine göre, "işçinin, işverenin güvenini kötüye kullanmak, hırsızlık yapmak, işverenin meslek sırlarını ortaya atmak gibi doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışlarda bulunması" ahlak ve iyiniyet kurallarına aykırılık hallerinden birisi olup, işverene iş sözleşmesini haklı sebeple fesih yetkisi verir.

İşçinin doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışları, sadakat borcuna aykırı davranışların özel bir görünümüdür. Hangi

kurallarına aykırılık hallerinden birisi olup, işverene iş sözleşmesini haklı sebeple fesih yetkisi verir.

İşçinin doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışları, sadakat borcuna aykırı davranışların özel bir görünümüdür. Hangi davranışların sadakat borcuna aykırı olduğunu önceden belirlemek mümkün değildir. Sadakat borcuna aykırılığın belirlenmesinde, işçinin işyerindeki konumu, işi, işyerinin özellikleri, iş yaşamının gerekleri ve hatta çevrenin gelenekleri gibi objektif kriterlerden hareketle davranışın işverenin güvenini sarsıcı nitelikte olup olmadığı değerlendirilmelidir(Mollamahmutoğlu/Astarlı/Baysal, İş Hukuku, 2014, s. 846).

Somut olayda, dava dışı mağaza müdürünün çok miktarda televizyon, telefon ve tableti bedeli ödenmeksizin mağazadan çıkarttığı, bir kamyonete yüklemek suretiyle götürdüğü, bu eylemin mağaza çalışanları tarafından görülecek şekilde aleni olarak gerçekleştirildiği, ayrıca mağazadan bir çok defa nakit para aldığı ileri sürülmüştür. Yargılama sırasında, İlk Derece Mahkemesince mağazada ikinci müdür (şef) konumunda olan davacının aynı gün cenazesinin olması sebebiyle bu olaydan haberinin olmadığı, haberi olsa bile, dava dışı müdürün kendisinin amiri olması sebebiyle duruma müdahale edemeyeceği, ayrıca davacının "Müdür ...'ın mağaza parasını kullandığını bildiğine" dair savunmasının bulunmadığı, bu sebeple feshin geçersiz olduğu sonucuna varılmıştır. Bölge Adliye Mahkemesi kararında ise, davacının müdürün kasadan nakit para alması ile ilgili bilgisi bulunmakla birlikte, konumu dikkate alındığında bunun makul kabul edilmesi gerektiği; ayrıca davacının görev tanımına göre de sorumluluğunun söz konusu olamayacağı değerlendirilerek İlk Derece Mahkemesi kararı hukuka uygun bulunmuştur. Ne var ki, işyerinden faturasız olarak çıkartılan malzemenin gerek fiziken gerekse adet olarak görülmeyecek veya bilinmeyecek durumda olması mümkün değildir. Davacının, görev tanımı ne olursa olsun, mağaza müdüründen sonra işyerindeki ikinci yetkili ve sorumlu kişi olduğu göz önüne alındığında, mal çıkışı yapıldığından haberdar olmaması beklenemez. Kaldı ki, davacının dosya içinde mevcut görev tanımına, satış öncesi süreçte reyonun düzenlenmesi, mağaza tanzim kriterlerine uygun olarak hazırlanması, personelin satış sürecinin takip edilmesi, operasyona ilişkin olarak reyonda olmayan ürünlerin depodan veya diğer mağazalardan transferinin sistem üzerinden gerçekleştirilmesinin sağlanması, reyonda sayım yapılması, sondaj sayımla kontrol gibi görev ve sorumlulukların dahil olduğu anlaşılmaktadır. Dosya kapsamına göre, mağazadan mal çıkarılması birkaç saatlik bir işlem olmayıp, bir kaç günü kapsayan bir sürecin sonunda gerçekleşmiştir. Bu nedenle, tanık beyanlarına göre, davacının olay günü cenazesinin olduğu gerekçesiyle işyerine bir kaç saat geç gitmiş olması sonucu değiştirmemektedir. Ayrıca, davacı dosya içinde mevcut savunmasında, mağaza müdürünün kasadan nakit para aldığından haberdar olduğunu kabul etmekte, bu konuda işverene bildirim yapmama sebebinin ise, müdürün parayı kısa sürede yerine koyacağına dair beyanı olduğunu ifade etmektedir. Oysa sadakat borcu, işçiye hem işverenin meşru menfaatlerini koruyacak her türlü tedbiri alma hem de bu menfaatlara zarar, her türlü eylem ve işlemden kaçınma yükümlülüğü yükler. İşverenin bilgisi olmadan işyeri kasasından para alınması başlı başına sadakat borcuna aykırı bir davranıştır. Bu davranış, eylemi gerçekleştiren kişinin davacının amiri olması halinde dahi korunamaz. Sadakat borcu, sadakat borcuna aykırı bir başka davranışın zamanında ve derhal işverene bildirilmesini gerekli kılar. Somut olayda, davacının bu bildirim yükümlülüğünü yerine getirmediği açıktır. Doğruluk ve bağlılığa uymayan bu davranış, aynı zamanda sadakat borcunun ihlali niteliğinde olup, işverene haklı sebeple fesih hakkı verir. Bu itibarla, davalının iş sözleşmesini haklı sebeple feshettiğinin kabulü ile davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde davanın kabulüne karar verilmesi hatalıdır.

Belirtilen sebeplerle, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 20. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, hükmün bozulmak suretiyle ortadan kaldırılması ve aşağıdaki gibi karar verilmesi gerekmektedir.

HÜKÜM : Yukarıda belirtilen sebeplerle;

1- ... Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesinin 05.07.2017 tarih 2017/1267 esas, 2017/1127 karar sayılı kararı ile ... 5. İş Mahkemesinin 16.03.2017 tarih, 2017/317 esas, 2017/118 karar sayılı kararının BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA,

2-Davanın REDDİNE,

3-Karar tarihi itibarıyla alınması gerekli olan 31,40 TL karar ve ilam harcından, peşin alınan 27,70 TL harcın mahsubu ile bakiye 3,70 TL karar ve ilam harcının davacıdan tahsili ile hazineye gelir kaydına,

4-Davacının yapmış olduğu yargılama giderinin üzerinde bırakılmasına, davalı tarafından yapılan 126,30 TL yargılama giderinin davacıdan tahsili ile bu davalıya ödenmesine,

5-Karar tarihinde yürürlükte bulunan tarifeye göre 1.980,00 TL ücreti vekâletin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,

6-Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine, karardan bir örneğin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

7-Taraflarca yatırılan gider avanslarından varsa kullanılmayan bakiyelerinin ilgili tarafa iadesine, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine 31.10.2017 tarihinde oybirliği ile karar verildi.